

Ekev 5781 – Memory as a constructive process

Devarim 8:2-5

וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הוֹלִיכָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ יְהוָה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עֲנֹתְךָ לְנִסְתָּךְ לְדַעַת אֶת־אֲשֶׁר גָּלַבְתָּ
הַתַּשְׁמֵר מִצְוֹתוֹ אִם־לֹא: וַיַּעֲנֶה וַיִּרְעַבְךָ וַיִּצְרֶבְךָ אֶת־הַמָּן אֲשֶׁר לֹא־יָדָעְתָּ וְלֹא יָדְעוּ אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִיעֶךָ כִּי לֹא עַל־הַלֶּחֶם
לִבְדוֹ יַחֲיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצֵא פִי־יְהוָה יַחֲיֶה הָאָדָם: שָׁמַלְתָּ לֹא בְלַתָּה מֵעֲלִיָּה וְרִגְלֶךָ לֹא בַצָּקָה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה:
וַיִּדְעַתָּ עִם־לִבְבְּךָ כִּי כַּאֲשֶׁר יִיָּסֵר אִישׁ אֶת־בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִיָּסְרֶךָ:

Remember the long way that the LORD your God has made you travel in the wilderness these past forty years, that He might test you by hardships to learn what was in your hearts: whether you would keep His commandments or not. He subjected you to the hardship of hunger and then gave you manna to eat, which neither you nor your fathers had ever known, in order to teach you that man does not live on bread alone, but that man may live on anything that the LORD decrees. The clothes upon you did not wear out, nor did your feet swell these forty years. Bear in mind that the LORD your God disciplines you just as a man disciplines his son.

Devarim 8:10

וְאָכַלְתָּ וְשִׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

When you have eaten your fill, give thanks to the LORD your God for the good land which He has given you.

Ramban Devarim 8:10

אמר ואכלת ושבעת וברכת כי תזכור עבודת מצרים ועוני המדבר וכאשר תאכל ותשבע בארץ הטובה תברך עליה את השם ורבותינו (ברכות מח) קבלו שזו מצות עשה

AND THOU SHALT EAT AND BE SATISFIED, AND BLESS THE ETERNAL THY G-D FOR THE GOOD LAND. He is stating that when you remember the bondage in Egypt and the affliction in the wilderness, and you will eat and be satisfied in the good Land, you will bless G-d for it. And our Rabbis have received by tradition that this is a positive commandment,

Devarim 8:17-20

...and you say to yourselves, “My own power and the might of my own hand have won this wealth for me.” Remember that it is the LORD your God who gives you the power to get wealth, in fulfillment of the covenant that He made on oath with your fathers, as is still the case. If you do forget the LORD your God and follow other gods to serve them or bow down to them, I warn you this day that you shall certainly perish; like the nations that the LORD will cause to perish before you, so shall you perish—because you did not heed the LORD your God.

ואמרת בלבבך כחלי ועצם ידי עשה לי את־התחיל תגה: וזכרת את־יהנה אלהיך כי הוא הנתן לך פח לעשות חיל למען
הקים את־בריתו אשר־נשבע לאבותיך כיום הגה: {פ} והנה אם־שכח תשכח את־יהנה אלהיך והלכת אחרי אלהים אחרים
ועבדתם והשתחית להם העדתי בכם היום כי אבד תאבדון: כגוים אשר יהנה מאביד מפניכם בן תאבדון עקב לא
תשמעו בקול יהנה אלהיכם:

Sefer Ba'al Shem Tov Devarim Parshat Ekev

As it is with an individual, so it is with humanity – exile flows from forgetting and redemption from remembering. “The words of a wise man’s mouth find favor...” (Kohelet 10:12)

ח... , וכמו שהוא בפרטות אדם אחד כך הוא בכללות, שנמשך הגלות מהשכחה, ומהזכירה (ב) בא הגאולה, ודברי פי
חכם חן: (בן פורת יוסף דף ע"ג א, צפנת פענח דף צ"ו ע"ד)